

Tevan Rezső

Ez az apám, Tevan Rezső egyenruhában, amikor bevonult munkaszolgálatosnak, ez azelőtt készült, hogy megfosztották a rangjától. Az első világháborúban főhadnagy volt. A kép Békéscsabán készült 1943-ban. A zsidótörvények valójában akkor érintettek minket, amikor apámat behívták. Ez teljesen váratlan dolog volt. Tudom, hogy Munkácson, a Felvidéken volt munkaszolgálatban, már a visszacapott területeken [lásd: Kárpátalja elfoglalása]. Utat építettek, de egy rövid ideig. Aztán hazajött, aztán volt, hogy újból behívták. Akkor fosztották meg a rangjától. Nagyon jó humorérzéke volt az édesapámnak, és csak nevetni tudott. Nem érdekelte, hogy megfosztották a rangjától. Apám háborúellenes volt. Nekem olyan könyveket adott a kezembe, mint a Remarque-nak a

'Nyugaton a helyzet változatlan' c. könyve. Aztán kaptam egy könyvet egyszer tőle Bécsből, amire én nagyon büszke voltam, mert több oldala hiányzott, ki volt cenzúrázva! Nem tudom már, mi volt a címe. Háborúellenes volt, azt tudom, erősen háborúellenes, és azzal foglalkozott, hogy hány millió ember halt meg az első világháborúban. Szóval, az édesapám következetesen a háború ellen volt. Abszolút nem érdekelte őt, hogy neki vitézségi érme van. Életvidám és nagyon jó humorú ember volt. Tudom, hogy egyszer, amikor hazaengedték a munkaszolgálatból, akkor úgy kaptuk a sürgönyt, hogy az volt aláírva: Svejka. Mert egyik kedvenc olvasmánya volt a Svejka. Mivel apámat már behívták elég gyakran, én vezettem az építési vállalatot. Annak ellenére, hogy nem értettem semennyit hozzá. Nagyon nehéz volt, mert sokszor bérfizetéskor nem volt miből fizetni. És néha elsírtam magam, ezek komoly nehézségek voltak. De hát azért végigcsináltuk. Viszont az a jó származott belőle, hogy mivel az édesapámnak valamelyik bankkal kellett kapcsolata legyen, a Magyar--Olasz Bankkal voltunk szerződésben, ott ismertek minket. Mikor bevíttek minket a gettóba -- nekem volt gyakorlati érzékem, édesanyám az nem volt ilyen, nem is intézett ő soha ilyen dolgokat --, én bementem a bankba, és úgy emlékszem, hogy 11 ezer pengőt vettem föl hitelbe, ami nagyon nagy pénz volt. Tudtam, ha meg akarunk szökni, nekünk fog kelleni a pénz. És olyan rendesek voltak, annak ellenére, hogy tudták már akkor, hogy a gettóban lakunk, ideadták a 11 ezret. Anyám valami tíz tojással fizette ki a háború után ezt a hitelt!